

OTSUS

19.02.16 nr 9.1-3/16-002

OÜ Saarde Kommunaal veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Haldusmenetluse alustamine

15.01.2016 registreeriti Konkurentsiametis (edaspidi KA) OÜ Saarde Kommunaal (edaspidi SK) taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti (edaspidi ie-d) või enam, koostab ta Hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks KA-le.

ÜVVKS § 14² lg 2 kohaselt, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on alla 2000 ie, või väljaspool reoveekogumisala, esitab vee-ettevõtja Hinnataotluse ÜVVKS § 14² lg 1 sätestatud alustel ja korras kooskõlastamiseks valla- või linnavalitsusele, kes kontrollib hinnataotluse vastavust käesolevale seadusele ja selle alusel kehtestatud kohaliku omavalitsuse õigusaktidele, sealhulgas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

ÜVVKS § 14¹ lg 3 sätestab, et kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust nii üle kui ka alla 2000 ie suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal, kuid soovib hinnataotluse alusel kehtestada nende piirkondade jaoks ühesuuruse veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel, esitab ta kõiki reoveekogumisalasid hõlmava hinnataotluse kooskõlastamiseks KA-le.

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105072013006>

Hinnataotluse kohaselt osutab SK veeteenust Pärnumaal Saarde vallas järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel²:

Piirkond	Reovee-kogumisala	Registrikood	Reostuskoormus (ie)
Kilingi-Nõmme linn, Marana küla, Saarde küla	Kilingi-Nõmme	RKA0670298	2100
Tihemetsa alevik	Tihemetsa	RKA0670299	500
Saarde küla	Saarde	RKA0670300	150
Tali küla	Tali	RKA0670307	150
Kalita, Lodja, Tõlla ja Veelikse küla	asuvad väljaspool reoveekogumisala		

Vastavalt eelpool toodule olid SK-l alljärgnevad võimalused veeteenuse hinna kehtestamiseks:

- 1) ühine hind kogu tegevuspiirkonnas kõikidel reoveekogumisaladel summaarsete kulutuste alusel ning vee-ettevõtja esitab hinnataotluse kooskõlastamiseks KA-le (ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6);
- 2) erinevad hinnad erinevatel reoveekogumisaladel, kusjuures reoveekogumisalal reostuskoormusega 2000 ie-d või enam hinna kehtestamiseks esitab vee-ettevõtja hinnataotluse kooskõlastamiseks KA-le (ÜVVKS § 14² lg 1) ja ülejäänud reoveekogumisaladel hinna kehtestamiseks esitab vee-ettevõtja hinnataotluse kooskõlastamiseks kohalikule omavalitsusele (ÜVVKS § 14² lg 2).

ÜVVKS § 14 lg 6 ja ÜVVKS § 14¹ lg 3 alusel soovis SK kooskõlastada ühise veeteenuse hinna kõikide reoveekogumisalade summaarsete kulude alusel.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon võimaldama KA-l kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

² Leitavad aadressil
<http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main?list=KOGA&mount=view#HTTPJ4GhBi2S3GUyDIQRX78DXM85Dw8TNx>

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on KA-l õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. HMS § 5 lg 1 tulenevalt on KA välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) Exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“³. Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad KA-l kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhinduda KA poolt välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“⁴.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab KA välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁵. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagamisel müügiimahuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse koostööstamise käigus halduseeskirjana KA-le abistavaks vahendiks ning on KA-le siduv. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest KA lähtub talle ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Juhendis kasutatud põhimõtted on koostööstamise ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁶ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata KA ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja KA-l lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on KA-l ja kohalikul omavalitsusel õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse koostööstamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib KA või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui KA-le ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostööstamiseks.

³ Avaldatud KA koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Regulaatsiooniteenistus/Vesi/ Hinnaregulaatsioon/ Hinnataotluse vormid

⁴ Avaldatud KA koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Regulaatsiooniteenistus/ Vesi/ Hinnaregulaatsioon/ Hinna koostööstamise meetodikad ja juhendid

⁵ Juhend on avaldatud KA koduleheküljel (<http://www.konkurentsiamet.ee>, rubriigis Regulaatsiooniteenistus/ Vesi/ Hinnaregulaatsioon/ Hinna koostööstamise meetodikad ja juhendid. Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostööstamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi KA regulaatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostööstamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade koostööstamisel.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

2. Menetlusosaline

ÕÜ Saarde Kommunaal (SK) on kantud äriregistrisse 06.01.1998, registrikood 10357565 ja aadress Nõmme 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, Pärnu maakond, 86304. SK ainuosanikuks on Saarde Vallavalitsus.

SK põhitegevusalaks äriregistri kohaselt on maastiku hooldus ja korrashoid ning lisategevusaladeks enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus; kanalisatsioon ja heitveekäitus; veekogumine, -töötlus ja -varustus; sõitjate muu mujal liigitamata maismaavedu ja muud väga väikese osakaaluga tegevusalad. Käesoleva otsuse mõttes loeb KA SK põhitegevusaladeks veekogumise, -töötuse ja -varustuse ning kanalisatsiooni ja heitveekäitluse. Ülejäänud SK tegevusalad loeb KA lisategevusaladeks. Majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

3. Menetluse käik

15.01.2016 registreeriti KA-s SK Hinnataotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks.

ÜVVKS § 14² lg 4 tulenevalt tehakse Hinnataotluse kooskõlastamise otsus pärast nõuetekohase taotluse saamist. HMS § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõjust tulenevalt algab Hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse esitamise päevale järgnevast päevast ehk **SK puhul alates 16.01.2016**.

19.01.2016 saatis KA ÜVVKS § 14² lg 7 lähtuvalt SK-le e-kirjaga küsimused Hinnataotluse menetlemiseks vajalike selgituste ja täpsustuste saamiseks (2015 tegelikud müügitahud, rajatud uute liitumispunktide arv).

22.01.2016 esitas SK vastused KA poolt 19.01.2016 esitatud küsimustele.

25.01.2016 saatis KA e-kirjaga SK-le küsimused selgituste ja lisaandmete saamiseks (2015-2016 elektrikulu; põhivarade andmed).

29.01.2016 esitas SK vastused KA poolt 25.01.2016 esitatud küsimustele.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg 20.01.2016 – 22.01.2016 ja 26.01.2016 – 29.01.2016 kokku 7 päeva, kuna puudusid Hinnataotluse menetlemiseks vajalikud andmed.

09.02.2016 toimus SK ja KA esindajate kohtumine veeteenuse hinna kujunemist puudutavate küsimuste arutamiseks. Samal päeval saatis KA vee-ettevõtjale kokkuvõtte kohtumisel arutatust.

11.02.2016 korrigeeris SK Hinnataotlust tulenevalt 09.02.2016 kohtumisel arutatust ja vahepeal täpsustunud andmetest (müügitahud, kulud, investeeringud, veeteenuse hinnad).

12.02.2016 saatis KA Saarde Vallavalitsusele päringu, milles küsis SK Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

15.02.2016 Saarde Vallavalitsuselt saabunud vastuste kohaselt on SK poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 13.02.2016 – 15.02.2016 s.t 3 päeva, kuna puudus kohaliku omavalitsuse arvamus Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, mis on nõutud ÜVVKS § 14² lg 10.

18.02.2016 korrigeeris SK Hinnataotlust lähtudes telefonitsi KA poolt osundatud purgimisteenusega seotud elektrienergia kulu eristamise vajadusest.

KA koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁷ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01–30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ jooksva majandusaasta andmetega. **Tulenevalt asjaolust, et SK esitas Hinnataotluse 15.01.2016 ehk 2016.a I poolaastal, teostas KA veeteenuse hinna põhjendatuse analüüsi 2016.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooni-perioodi andmete alusel.**

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et KA-l oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (KA-l on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁸ ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinda kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

18.02.2016 SK poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) kajastatud SK esitatud tegevuskuludest, kapitalikulust ja tulukusest ning müügimahtudest.

Tabel 1 SK veeteenuse hinna komponendid

		ühik	summa
1	Tegevuskulud	tuh €	107,2
2	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	6,9
3	Saastetasu	tuh €	4,6
4	Elektrienergia kulu	tuh €	14,1
5	Tööjõukulud	tuh €	42,1
6	Muud tegevuskulud	tuh €	39,5
7	Kapitalikulu	tuh €	12,8
8	Tulukus	tuh €	9,4
9	Kokku müügitulu	tuh €	129,5
10	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	61,18
11	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m ³	53,57

KA teostab analüüsi SK ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse kõikide taotletud tasude (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest, lisateenused) aluseks olevatele summaarsetele tegevuskuludele, kapitalikulule, tulukusele (vt Tabel 1 veerg „summa“, read 1, 7, 8) ja müügimahtudele (vt Tabel 1 veerg „summa“ read 9 ja 10). **KA on seisukohal, et SK poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg 2 toodud nõuetele.**

⁷ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁸ <https://ariregister.rik.ee/>

4. Taotleja üldiseloostus

SK osutab veeteenust Pärnumaal Saarde vallas. Saarde Vallavolikogu 21.03.2007 otsusega nr 11⁹ on SK määratud vee-ettevõtjaks Saarde valla territooriumil.

Kehtivad SK veeteenuse hinnad on kehtestatud Saarde Vallavolikogu 09.04.2008 määrusega nr 14¹⁰. Alljärgnevalt on KA koostanud ülevaate SK tegevuspiirkonnas kehtivatest ning kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hindadest (vt Tabel 2).

Tabel 2 Ülevaade kehtivast ja taotletavast hinnast

rida		ühik	kehtiv hind	taotletav hind	muutus %
1	tasu võetud vee eest	€/m ³	0,796	0,96	-
2	tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/m ³	1,013	1,28	-
3	abonenttasu veevarustuse eest	€/kuus	0,542	-	
4	abonenttasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/kuus	0,542	-	
	2015 kaalutud keskmine tasu võetud vee eest*	€/m ³	0,841	0,96	14,2
	2015 kaalutud keskmine tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest*	€/m ³	1,054	1,28	21,4
Põhiteenusega seotud lisateenused					
5	Tehniliste tingimuste väljastamine	€/tk		14,50	
6	Veevarustuse sulgemine või avamine	€/kord		8,83	
7	Projektide ja kaevetööde kooskõlastamine	€/tk		15,42	
8	Veearvesti näitude lugemine vee-ettevõtte poolt, kui näidud on jäetud esitamata	€/tk		7,84	

* Kuna varem kehtinud tasud sisaldasid abonenttasu ning taotletav tasu koosneb vaid kuupmeetripõhisest tasust, siis tasude võrreldavuse tagamiseks on leitud eelneval aastal rakendatud tasude kaalutud keskmised (liidetud tulu kuupmeetripõhisest ja abonenttasust ning jagatud osutatud teenuse mahuga).

Hinnataotluse esitamise peamiseks põhjuseks oli veeteenuse hinna viimine kooskõlla ÜVVKS § 14 lg 2 ja § 14¹ lg 2 sätestatuga ehk kulupõhise, mittesubsideeritud veeteenuse hinna kooskõlastamine.

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest¹¹ lähtuvalt kooskõlastab KA tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi (reostusnäitajate piirväärtusi) või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi

⁹ <http://avalik.amphora.ee/saardevv/index.aspx?type=12&id=54271>

¹⁰ <http://avalik.amphora.ee/saardevv/index.aspx?type=12&id=82576>

¹¹ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**, mis sisuliselt on tasu ülenormatiivse reostuse eest ÜVVKS § 14 lg 3 mõttes. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele KA-ga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluv seletuskiri ÜVVKS § 14 lg 3 kohta <http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/a1b6818e-28d9-2be3-2395-bdabe3348660/Monopolidele%20hinnapiirangute%20kehtestamise%20seadus/> esimene lugemine „Seletuskiri monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“; seletuskirja lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu KA-ga kooskõlastamisele.

ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 kohaselt kinnitab ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja -kanalisatsiooni ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid. Seega on oluline, et ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 tulenevalt oleksid reoainete sisaldused sätestatud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavates ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades, kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu.

Saarde Vallavolikogu 25.08.2010 määrusega nr 7 „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“¹² ei ole kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtuseid.

Seega kehtib KA poolt kooskõlastatav veeteenuse hind vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalsete reoainete sisalduseni või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalsete piirväärtusteni.

Hinnataotluses ning menetluse käigus esitatud andmete alusel koostas KA tabeli (vt Tabel 3) vee-ettevõtjat iseloomustavatest üldistest näitajatest aastatel 2013-2016.

Tabel 3 SK üldised näitajad veeteenuse osutamisel

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Ammutatud vee maht	tuh m ³	83,06	82,45	87,29	87,55
2	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	55,01	57,30	55,59	61,18
3	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m ³	49,21	49,29	47,32	53,57
4	Võetud vee teenuse tarbijaid	abonent	408	408	402	507
5	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbijaid	abonent	320	321	328	415
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	23,3	23,3	23,3	29,2
7	sh rekonstrueeritud ja uued	km	6,1	6,1	6,1	12,7
8	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	23,0	23,0	23,0	29,9
9	sh rekonstrueeritud ja uued	km	6,9	6,9	6,9	12,0
10	Puurkaevude ja veepumplate arv	tk	16	16	16	16
11	Veetöötlusjaamade arv	tk	1	1	1	1
12	Reovee pumplate arv	tk	9	9	9	8
13	Reovee puhastite arv	tk	7	7	7	7

2016.a-l on SK tegevuspiirkonnas 29,2 km ühisveevärgi torustikke ja 29,9 km ühiskanalisatsiooni torustikke (vt Tabel 3 veerg 2016 read 6 ja 8). Tarbijate veega varustamiseks kasutatakse 16 puurkaevu ja veepumplat ning vee kvaliteedi parandamiseks 1 veetöötlusjaama (vt Tabel 3 veerg 2016 read 10 ja 11). Reovee ärajuhtimiseks on kasutusel 8 reoveepumplat ning reovee puhastamiseks 7 reoveepuhastit (vt Tabel 3 veerg 2016 read 12 ja 13).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemide arendamiseks on SK ise ja tema omanik Saarde Vallavalitsus saanud Keskkonnainvesteeringute Keskuselt (edaspidi KIK) toetusi alljärgnevale projektidele:

¹² <https://www.riigiteataja.ee/akt/401112012014>

KIK otsuse kuupäev	Projekti nimetus	Toetuse summa €	Toetuse saaja
26.02.2008	Kilingi-Nõmme reoveepuhasti rekonstrueerimise I etapp	239 595,8	Saarde Vallavalitsus
20.06.2008	Kilingi-Nõmme kesklinna piirkonna ühisveevarustuse- ja kanalisatsioonitorustike rekonstrueerimine ja ehitus	725 248,7	Saarde Vallavalitsus
14.12.2010	Kilingi-Nõmme linna veetöötlusjaam	605 961,7	Saarde Vallavalitsus
29.10.2014	Kilingi-Nõmme reoveekogumisala Ühtekuuluvusfondi veemajandusprojekt (edaspidi ÜF-projekt)	747 464,3	Saarde Kommunaal OÜ
2.12.2014	Kilingi-Nõmme sadeveesüsteemi rekonstrueerimine ja laiendamine	121 873,0	Saarde Kommunaal OÜ

Ettevõtjalt saadud andmete kohaselt loodi ÜF-projektiga Kilingi-Nõmme linnas 172 abonendile võimalus liituda ühisveevärgiga ning 164 abonendile võimalus liituda ühiskanalisatsiooniga.

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega on tihedalt seotud puhgimisteenus. Kuna tarbijatel, kellele puhgimisteenust osutatakse, on võimalik vabalt valida, kelle käest nad teenust ostavad, siis loetakse puhgimisteenus vabaturuteenuseks. Seega ei kuulu puhgimisteenuse hind kooskõlastamisele KA-ga ning puhgimisteenuse tulud ja kulud tuleb kooskõlastatava hinnaga veeteenuste tuludest ja kuludest eristada. Hinnataotluses esitatud andmetel on puhgimisteenuse maht aastatel 2013-2015 muutunud vahemikus 1,1 – 1,5 tuh m³. 2016.a-ks prognoosib SK puhgimisteenuse mahuks 1,3 tuh m³ ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahuks 53,57 tuh m³. Puhastitele jõudva reovee kogu müügimahuks kujuneb seega 54,87 tuh m³ (53,57 + 1,3 = 54,87). Puhgimisteenus moodustab kogu puhastava reovee müügimahust 2,37% ($1,3 / 54,87 \times 100 = 2,37$). Seega on ettevõtja kõikidest reovee puhastamisega seotud kuludest (sisaldab ka reovee puhastamisega seotud üldkulu v.a elektrikulu) eristanud 2,37% ulatuses puhgimisteenusega seotud kulusid¹³. Ettevõtjalt saadud selgituste kohaselt on purgitav reovesi keskmiselt 3 korda kontsentreeritum võrreldes ühiskanalisatsiooni kaudu puhastile jõudva reoveega. Reovee kontsentratsioonist kõige enam sõltuvaks kuluks reovee puhastamisel on elektrienergia kulu. Seega on reovee puhastamisega seotud elektrienergia kulust Kilingi-Nõmme linna reoveepuhastil (ainult Kilingi-Nõmme linna reoveepuhastile purgitakse) puhgimisteenusele kulude eristamisel põhjendatud võtta arvesse nii puhgimisteenuse mahtu kui ka purgitava reovee 3-kordset kontsentratsiooni. Purgitava reovee kontsentratsiooni arvesse võttes kujuneb Kilingi-Nõmme linna reoveepuhasti elektrienergia kulust puhgimisteenusele eristatavaks elektrienergia kulu osakaaluks 10,5% ($(1,3 \times 3) / (1,3 \times 3 + 33,16) \times 100 = 3,9 / 37,06 \times 100 = 10,5$).

5. Müügimahud ja veekadu

5.1. Müügimahud

Müügimahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müügimahuga. Mida väiksem on müügimaht, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

¹³ Kuna reovee puhastamisega seotud kulusid puhastite kaupa ei ole võimalik eristada, siis peab KA õigeks seda kui kõikidest reovee puhastamisega seotud kuludest (v.a elektrienergia kulu) puhgimise kulude eristamisel lähtutakse puhgimisteenuse mahu proportsioonist kogu reovee puhastamise müügimahtu, vaatamata asjaolule, et puhgimisteenust osutatakse vaid Kilingi-Nõmme linna reoveepuhastil.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müüginahud on põhjendatud, teostab KA tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müüginahu analüüsimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) müüginahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müüginahud, majandusprognosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

5.1.1. Võetud vee müüginah

SK poolt Hinnataotluses prognoositud võetud vee müüginah 61,18 tuh m³

Hinnataotluse kohaselt prognoosib SK 2016.a-l osutatavaks võetud vee teenuse müüginahuks 61,18 tuh m³.

KA seisukoht võetud vee müüginahu 61,18 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib KA SK veeteenuse müüginahude tegelikke ajaloolisi näitajaid. KA koostas tabeli (vt Tabel 4) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud SK tegevuspiirkonna võetud vee teenuse tegelikud müüginahud, abonentide arvud ja ühisveevärgi torustiku tegelikud pikkused aastatel 2013–2015 ja prognoosandmed 2016.a kohta.

Tabel 4 Andmed seonduvalt võetud vee müüginahuga

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Võetud vee müüginah	tuh m ³	55,01	57,30	55,59	61,18
2	muutus võrreldes eelneva aastaga	%		4,2	-3,0	10,1
3	Võetud vee teenuse tarbijate arv	abonent	408	408	402	507
4	muutus võrreldes eelneva aastaga	abonent		0	-6	105
5	Keskmine võetud vee müüginah abonendi kohta	m ³ aastas	134,8	140,4	138,3	120,7
6	Rajatud võetud vee teenuse liitumisvõimaluste ehk liitumispunktide arv	tk	0	0	172	0
7	Uute liitumispunktide kasutusaktiivsus	%				61,0
8	Ühisveevärgi torustiku pikkus	km	23,3	23,3	23,3	29,2
9	Torustiku pikkuse muutus	km		0,0	0,0	5,9

Võetud vee müüginah oli 2013.a-l 55,01 tuh m³ (vt Tabel 4 rida 1 veerg 2013). 2014.a-l müüginah kasvas 4,2% ning 2015.a-l kahanes 3,0% võrra (vt Tabel 4 rida 1 veerud 2014-2015). 2016.a müüginahuks on SK prognoosinud 61,18 tuh m³ ehk müüginahu kasvu 10,1% võrreldes 2015.a-ga. Müüginahu kasv tuleneb ÜF-projekti raames loodud uute ühisveevärgiga liitumise võimaluste kasutamisest.

Võetud vee teenuse tarbijate arv oli aastatel 2013-2014 408 abonent (vt Tabel 4 rida 3 veerud 2013-2014). 2015.a-l vähenes abonentide arv 6 võrra, kuna ümberkorralduste tulemusel mõned lepingud lõpetati. 2016.a-ks on SK prognoosinud 105 abonendi lisandumist (vt Tabel 4 rida 4 veerg 2016). Seega kujuneb ÜF-projekti raames 2015.a lõpus valminud 172 uue liitumisvõimaluse kasutusele võtmise protsendiks ehk liitumisaktiivsuseks 61,0% ($105 / 172 \times 100 = 61,0$).

Liitumisaktiivsus 61,0% on sarnane teiste uusi liitumispunkte rajanud vee-ettevõtjate esimese liitumisaasta liitumisaktiivsusega, mistõttu peab KA põhjendatuks prognoosida 2016.a-ks 105 abonendi lisandumist ning võetud vee teenuse abonentide arvuks 507 tk.

2016.a võetud vee müügitahu prognoosile hinnangu andmisel lähtub KA aastate 2013-2015 (stabiilse ning ilma oluliste liitumisteta aastad) keskmisest müügitahust, millele on lisatud Kilingi-Nõmme linnas liituvat 105 uue abonendi müügitahut.

Kuna tarbimine perioodil 2013-2015 on kord suurenenud, kord vähenenud, siis on põhjendatud olemasolevate tarbijate müügitahude hindamisel lähtuda eelneva kolme aasta keskmisest müügitahust ehk mahust **55,97 tuh m³** $((55,01 + 57,30 + 55,59) / 3 = 55,97)$.

Ettevõtjalt saadud selgituste kohaselt võib iga uue lisanduva abonendi võrdsustada ühe leibkonnaga, sest liitujateks on eramajad (ÜF projekti raames loodi liitumisvõimalused eramajade piirkonda). Statistikaameti 2011.a rahvaloenduse andmetel on Kilingi-Nõmme linna keskmise leibkonna suuruseks 2,03 inimest¹⁴. ÜF-projekti majandus- ja finantsanalüüsi¹⁵ kohaselt on Kilingi-Nõmme linnas 2015.a-l keskmiseks veetarbimiseks 67 liitrit inimese kohta ööpäevas, mis lähiaastatel ei muutu. Seega kujuneb eelnevalt põhjendatuks loetud 105 uue abonendi veetarbimiseks 2016.a-l **5,21 tuh m³** $(105 \times 2,03 \times 67 \times 365 / 1000 / 1000 = 5,21)$.

Lähtuvalt 2013-2015 keskmisest müügitahust 55,97 tuh m³ ning 2016.a-l liituvate uute abonentide müügitahust 5,21 tuh m³ kujuneb SK tegevuspiirkonnas 2016.a-l tarbitavaks võetud vee mahuks **61,18 tuh m³** $(55,97 + 5,21 = 61,18)$. SK on prognoosinud 2016.a võetud vee müügitahu (61,18 tuh m³) samale tasemele KA poolt teostatud kontrollarvutuse tulemusega (61,18 tuh m³).

KA peab põhjendatuks SK poolt prognoositud 2016.a võetud vee müügitahut 61,18 tuh m³, kuna eeltoodud müügitahut on prognoositud võttes aluseks aastate 2013-2015 keskmist müügitahut (55,97 tuh m³) millele on juurde arvestatud 2016.a-l lisanduvate abonentide võetud vee müügitahut (5,21 tuh m³).

5.1.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahut

SK poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahut 53,57 tuh m³

Hinnataotluse kohaselt prognoosib SK 2016.a-l osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügitahuks 53,57 tuh m³.

KA seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu 53,57 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib KA SK tegevuspiirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahude ajaloolisi tegelikke näitajaid. KA koostas tabeli (vt Tabel 5) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud SK reovee ärajuhtimise ja puhastamise tegelikud müügitahud, abonentide arvud ja ühiskanaliseerimise tegelikud pikkused aastatel 2013–2015 ja 2016.a prognoosandmed.

¹⁴ Leitav aadressilt <http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=RL0701&ti=TAVALEIBKONNAD+ELUKOHA+J%C4RGI%2C+31%2E+D+ETSEMBER+2011&path=../Database/Rahvaloendus/REL2011/05Leibkonnad/&lang=2>

¹⁵ 2014.a majandus- ja finantsanalüüsi lk 15 tabel 10

Tabel 5 Andmed seondvalt reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahuga

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitah	tuh m ³	49,21	49,29	47,32	53,57
2	muutus võrreldes eelneva aastaga	%		0,2	-4,0	13,2
3	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tarbijate arv	abonent	320	320	328	428
4	muutus võrreldes eelneva aastaga	abonent		0	8	100
5	Keskmine reovee müügitah abonentide kohta	m ³ aastas	153,8	154,0	144,3	125,2
6	Rajatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse liitumisvõimaluste ehk liitumispunktide arv	tk	0	0	164	0
7	Uute liitumispunktide kasutusaktiivsus					61,0
8	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	23,0	23,0	23,0	29,9
9	Torustiku pikkuse muutus	km		0,0	0,0	6,9

SK reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitah oli 2013.a-l 49,21 tuhat m³ (vt Tabel 5 rida 1 veerg 2013). 2014.a-l müügitah kasvas 0,2% ning 2015.a-l kahanes 4,0% võrra (vt Tabel 5 rida 2 veerg 2014-2015). 2016.a müügitahuks on SK prognoosinud 53,57 tuhat m³ ehk müügitahu kasvu 13,2% võrreldes 2015.a-ga. Müügitahu kasv tuleneb ÜF-projekti raames loodud uute ühiskanalisatsiooniga liitumise võimaluste kasutamisest.

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tarbijate arv oli aastatel 2013-2014 320 abonent ja 2015.a-l lisandus olemasolevatele liitumispunktidele 8 uut reovee ärajuhtimise ja puhastamise abonent (vt Tabel 5 rida 3 veerg 2013-2015). 2016.a-ks on SK prognoosinud 100 abonentide lisandumist (vt Tabel 5 rida 3 veerg 2016). Seega kujuneb ÜF-projekti raames 2015.a lõpus valminud 164 uue liitumisvõimaluse kasutusele võtmise protsendiks ehk liitumisaktiivsuseks 2016.a-l 61,0% ($100 / 164 \times 100 = 61,0$).

Liitumisaktiivsus 61,0% on sarnane teiste uusi liitumispunkte rajanud vee-ettevõtjate esimese liitumisaasta liitumisaktiivsusega, mistõttu peab KA põhjendatuks prognoosida 2016.a-ks 100 abonentide lisandumist ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse abonentide arvaks 428 tk.

2016.a reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu prognoosile hinnangu andmisel lähtub KA aastate 2013-2015 (stabiilse ning ilma oluliste liitumisteta aastad) keskmisest müügitahust, millele on lisatud Kilingi-Nõmme linnas liituvat 100 uut abonentide müügitah.

Kuna tarbimine perioodil 2013-2015 on kord suurenenud, kord vähenenud, siis on põhjendatud olemasolevate tarbijate müügitahude hindamisel lähtuda eelneva kolme aasta keskmisest müügitahust ehk mahust **48,61 tuhat m³** ($(49,21 + 49,29 + 47,32) / 3 = 48,61$).

Ettevõtjalt saadud selgituste kohaselt võib iga uue lisanduva abonentid võrdsustada ühe leibkonnaga, sest liitujateks on eramajad (ÜF projekti raames loodi liitumisvõimalused eramajade piirkonda). Statistikaameti 2011.a rahvaloenduse andmetel on Kilingi-Nõmme linna keskmise leibkonna suuruseks 2,03 inimest¹⁶. Saarde valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirja¹⁷ § 16 lg 1 kohaselt võrdsustatakse üldjuhul kliendilt ühiskanalisatsiooni ärajuhitava heitvee kogus ühisveevärgist tarvitatud vee kogusega. ÜF-projekti majandus- ja

¹⁶ Leitav aadressilt <http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=RL0701&ti=TAVALEIBKONNAD+ELUKOHA+J%C4RGI%2C+31%2E+DETSEMBER+2011&path=../Database/Rahvaloendus/REL2011/05Leibkonnad/&lang=2>

¹⁷ Leitav aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/401112012014>

finantsanalüüsi¹⁸ kohaselt on Kilingi-Nõmme linnas 2015.a-l keskmiseks veetarbimiseks 67 liitrit inimese kohta ööpäevas, mis lähiaastatel ei muutu. Seega kujuneb eelnevalt põhjendatuks loetud 100 uue abonendi reovee tarbimise mahuks 2016.a-l **4,96 tuh m³** ($100 \times 2,03 \times 67 \times 365 / 1000 / 1000 = 4,96$).

Lähtuvalt 2013-2015 keskmisest müügitahust 48,61 tuh m³ ning 2016.a-l liituvate uute abonentide müügitahust 4,96 tuh m³ kujuneb SK tegevuspiirkonnas 2016.a-l reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahuks **53,57 tuh m³** ($48,61 + 4,96 = 53,57$). SK on prognoosinud 2016.a reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu (53,57 tuh m³) samale tasemele KA poolt teostatud kontrollarvutuse tulemusega (53,57 tuh m³).

KA peab põhjendatuks SK poolt prognoositud 2016.a reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu 53,57 tuh m³, kuna eeltoodud müügitahu on prognoositud aastate 2013-2015 keskmist müügitahu (48,61 tuh m³) ja 2016.a-l lisanduvate abonentide reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu (4,96 tuh m³) aluseks võttes.

5.1.3. Põhiteenustega seotud teenuste müügitahud

Lisaks veeteenuse hinnale soovib SK kooskõlastada põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja.

SK poolt kooskõlastamiseks esitatud põhiteenustega seotud teenuste müügitahude andmed on järgmised:

Tabel 6 Põhiteenustega seotud teenuste müügitahud

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	tehniliste tingimuste väljastamine	tk	0	0	0	105
2	veekraanide sulgemine või avamine	kord	0	0	0	25
3	projektide ja tööde kooskõlastamine	tk	0	0	0	15
4	veearvesti näitude lugemine vee-ettevõtte poolt, kui näidud on jäetud esitamata	tk	0	0	0	15

KA seisukoht põhiteenustega seotud teenuste müügitahude kohta

Ülevaade kooskõlastamiseks esitatud põhiteenustega seotud teenuste mahtudest aastatel 2013 – 2016 on toodud tabelis (vt Tabel 6). Aastatel 2013 – 2015 ei ole SK kooskõlastamiseks esitatud põhiteenustega seotud teenuste eest tasu võtnud. Samas on nende teenuste osas olnud nõudlus ja vajadus neid osutada ning SK on teenuseid osutanud tasu võtmata.

2016.a-ks on SK prognoosinud põhiteenustega seotud teenuste müügitahud (vt Tabel 6 veerg 2016) lähtudes varasemate aastate nõudlusest ja vajadusest teenust osutada.

Kuna SK on põhiteenustega seotud teenuste mahtude prognoosimisel lähtunud nende teenuste eelnevate aastate nõudlusest ja vajadusest neid osutada, siis peab KA põhjendatuks alljärgnevaid põhiteenustega seotud teenuste mahtusid:

tehniliste tingimuste väljastamine	105 tükki
veekraanide sulgemine või avamine	25 korda
projektide ja tööde kooskõlastamine	15 tükki
veearvesti näitude lugemine vee-ettevõtte poolt, kui näidud on jäetud esitamata	15 tükki

¹⁸ ÜF-projekti 2014.a majandus- ja finantsanalüüsi lk 15 tabel 10

5.2. Veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdud vee koguse vahena (ammutatud vee kogus – omatarbevee kogus – müüdud vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veeleked ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbevee hulka loeb KA võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdud vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

SK poolt esitatud andmete põhjal prognoositakse veekaoks 2016.a-l 25,77 tuh m³ ehk 29,6% ammutatud veest ilma omatarbeveeta

SK on prognoosinud oma tegevuspiirkonnas veekaoks 2016.a-l 25,77 tuh m³ ehk 29,6% ammutatud veest ilma omatarbeveeta.

KA seisukoht veekao 25,77 tuh m³ ehk 29,6% kohta

Ülevaate saamiseks veekadude muutuse kohta ajas, koostas KA ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli aastate 2013 - 2016 kohta (vt Tabel 7).

Tabel 7 Veekadu

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Ammutatud vee maht	tuh m ³	83,06	82,45	87,29	87,55
2	Omatarbe vesi	tuh m ³	0,54	0,61	0,61	0,60
3	Ammutatud vesi ilma omatarbe veeta	tuh m ³	82,52	81,84	86,68	86,95
4	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	55,01	57,30	55,59	61,18
5	Veekadu	tuh m ³	27,51	24,54	31,08	25,77
6	Veekao osakaal ammutatud veest ilma omatarbe veeta	%	33,3	30,0	35,9	29,6
7	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	23,3	23,3	23,3	29,2
8	sh renoveeritud ja uued torustikud	km	6,1	6,1	6,1	12,7
9	Renoveeritud ja uute torustike osakaal	%	26,0	26,0	26,0	43,3

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbevett, siis annab KA eraldi hinnangu ettevõtja poolt prognoositud omatarbevee kogusele.

Omatarbevee kogus

SK kasutab omatarbevett pumplate hooldustöödeks. 2013.a-l oli omatarbevee maht 0,54 tuh m³ ning aastatel 2014-2015 tasemel 0,61 tuh m³ (vt Tabel 7 rida 2 veerud 2013-2015). 2016.a-ks

prognoosib SK omatarbevee mahuks 0,60 tuh m³ ehk veidi madalamaks kahe eelneva aasta tegelikust näitajast.

Kuna SK on omatarbevee mahu prognoosinud veidi madalamaks kahe eelneva aasta tegelikust omatarbevee mahust, siis peab KA põhjendatuks 2016.a-ks prognoositud omatarbevee mahtu 0,60 tuh m³.

Veekadu

SK poolt esitatud andmete kohaselt moodustas veekadu 2013.a-l 33,3% ammutatud veest ilma omatarbeveeta, vähenes 2014.a-l tasemele 30,0% ning suurenes 2015.a-ks 35,9%-ni (vt Tabel 7 rida 6 veerud 2013-2015). Veekao suurenemine 2015.a-l on ettevõtja selgitustel seotud ÜF-projekti raames torustike rekonstrueerimisel toimunud leketega. Kui mitte arvesse võtta 2015.a veekadu, mis oli erakordselt suur seoses ÜF-projekti raames torustike rekonstrueerimisel toimunud leketega, kujuneb eelnevate aastate (2013 ja 2014) keskmiseks veekaoks SK tegevuspiirkonnas 31,7% $((33,3 + 30) / 2 = 31,7)$. ÜF projekti raames võeti eesmärgiks vähendada veekadu Kilingi-Nõmme linna torustikes 1% võrra.

2016.a-ks on SK prognoosinud veekaoks 25,77 tuh m³ ehk 29,6% ammutatud veest ilma omatarbeveeta, mis on madalam eelnevate aastate madalaimast veekao osakaalu tasemest (30%) ja piirkonna keskmisest veekaost aastatel 2013-2014 31,7%. Veekao vähenemist saab prognoosida seoses torustike rekonstrueerimisega. Kui 2013.a-l oli uute ja rekonstrueeritud torustike osakaal 26,0%, siis 2016.a-ks on see kasvanud 43,3%-ni (vt Tabel 7 rida 9).

Kuna SK on veekao prognoosinud eelneva kolme aasta veekao osakaalude madalaimast tasemest väiksemaks võttes arvesse torustike rekonstrueerimise mõju (s.h 2,1% $(31,7 - 29,6 = 2,1\%)$ madalamaks aastate 2013 - 2014 kogu teeninduspiirkonna keskmisest veekaost), siis loeb KA põhjendatuks SK poolt prognoositud veekadu tasemel 29,6% ammutatud veest ilma omatarbe veeta ehk veekao mahu 25,77 tuh m³.

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteeringutelt¹⁹). Alljärgnevalt annab KA hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab KA tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures KA annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ning saastetasule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures KA annab eraldi hinnangu kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule, tööjõukuludele ning muudele tegevuskuludele.

¹⁹ <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

6.1. Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). SK-l on mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu ja saastetasu. Samuti võib mittekontrollitava kuluna käsitleda riigilõivu kulu, kuid kuna riigilõivu kulu osakaal SK tegevuskuludest on väga väike, siis analüüsib KA riigilõivu kulu kontrollitavate kulude seas koos muude tegevuskuludega.

KA on vee-ettevõtjatele välja töötanud mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks Küsimustiku töölehe „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja töölehe „Tabel B. Kasumiaruanne“.

SK poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinda lülitatud mittekontrollitavad kulud summas 11,5 tuh €

SK on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 6,9 tuh € ja saastetasuks 4,6 tuh € ehk mittekontrollitavateks kuludeks kokku 11,5 tuh €.

KA seisukoht mittekontrollitavate kulude kohta

Järgnevalt annab KA hinnangu SK poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisas²⁰ osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärad rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse tasumäärad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse tasumääradega maksustatavaid vee koguseid.

SK poolt kooskõlastamiseks esitatud vee erikasutusõiguse tasu 6,9 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib SK veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 6,9 tuh €.

KA seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 6,9 tuh € osas

Vee erikasutusloa nr L.VV/320123 kohaselt on SK-l õigus ammutada joogivett siluri põhjaveekihist ja kesk-devoni põhjaveekihist.

Lisaks vee erikasutusloas nimetatud puurkaevudele ammutab SK vett veel 7 puurkaevust. Veeseaduse § 8 lg 2 p 2 kohaselt peab olema vee erikasutusluba, kui võetakse põhjavett rohkem kui 5 m³ ööpäevas. KeTS § 5 lg 3 sätestab, et keskkonnatasu maksmise kohustus ei laiene isikule, kelle keskkonnakasutuse ulatus ei nõua keskkonnaloa (s.h vee erikasutusloa) olemasolu.

²⁰ Leitav aadressil https://www.riigiteataja.ee/aktiis/1211/1201/4011/VV_169m_lisa.pdf#

Kuna eelmärgitud 7 puurkaevust igauhega ammutatakse vett alla 5 m³ ööpäevas, siis veeseaduse § 8 lg 2 p 2 tulenevalt ei pea neil puurkaevudel olema vee erikasutusluba ning KeTS § 5 lg 3 lähtuvalt ei pea ammutatud vee eest nimetatud puurkaevude puhul maksma vee erikasutusõiguse tasu.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav võetud vee müügi mahust, omatarbevee mahust ja veekaost ehk ammutatud vee kogus = võetud vee müügi maht + omatarbevee maht + veekadu.

Tulenevalt KA poolt põhjendatuks loetud 2016.a võetud vee müügi mahust 61,18 tuh m³ (p 5.1.1), omatarbevee mahust 0,60 tuh m³ (p 5.2) ja veekaost 25,77 tuh m³ (p 5.2) kujuneb põhjendatud 2016a-l ammutatavaks vee koguseks 87,55 tuh m³ (61,18 + 0,60 + 25,77 = 87,55).

Kogu SK poolt ammutatud vee maht jaguneb vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud ja maksustamata veeks, mille kogustest on ülevaade esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 8).

Tabel 8 Ammutatud vee kogused

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	83,06	82,45	87,29	89,55
2	Ammutatud veekoguse muutus	%		-0,7	5,9	2,6
3	Vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vesi	tuh m ³	5,86	5,44	6,51	5,90
4	Vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vesi	tuh m ³	77,20	77,01	80,78	83,65
5	Maksustatud vee mahu muutus	%		-0,2	4,9	3,6

Veeteenuse hinda lülitatava vee erikasutusõiguse tasu hindamiseks on oluline välja selgitada vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee kogus.

Järgnevalt analüüsib KA vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogust, et kogu ammutatud vee kogusest vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee koguse lahutamisel leida vee erikasutusõiguse tasuga maksustatud vee kogus.

Puurkaevud, millega ammutatavat vett ei maksustata vee erikasutusõiguse tasuga, paiknevad stabiilsetes piirkondades ehk neis piirkondades ei ole teostatud ega planeerita torustike rekonstrueerimisi (veekadu muutumatu) ja abonentide arv ei ole oluliselt muutunud. Seega on eelnevatel perioodidel vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogus hea indikaator prognoositud näitajale hinnangu andmiseks.

Vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogus oli 2013.a-l 5,86 tuh m³, vähenes 2014.a-l 5,44 tuh m³-ni ja suurenes 6,51 tuh m³-ni (vt Tabel 8 rida 3 veerud 2013-2015). Keskmiseks vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee koguseks perioodil 2013-2015 kujuneb 5,93 tuh m³ ((5,86 + 5,44 + 6,51) / 3 = 5,93). SK prognoosib 2016.a-l ammutatava maksustamata vee koguseks 5,90 tuh m³ (vt Tabel 8 rida 3 veerg 2016). SK poolt prognoositud vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee kogus (5,90 tuh m³) on hinnanguliselt samal tasemel kolme eelmise aasta vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee tegeliku kogusega (5,93 tuh m³; erinevus 0,03 / 5,90 × 100 = 0,5%) . **KA peab põhjendatuks 2016.a-l vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata ammutatava vee kogust 5,90 tuh m³, mis on hinnanguliselt samal tasemel aastate 2013-2015 tegelikult ammutatud maksustamata vee kogusega.**

Kuna KA on lugenud põhjendatuks ammutatava vee koguse 87,55 tuh m³ ja vee erikasutusõiguse tasuga maksustamata vee koguse 5,90 tuh m³, siis kujuneb põhjendatud 2016.a-l vee erikasutusõiguse tasuga maksustatavaks ammutatavaks vee koguseks 81,65 tuh m³ (87,55 – 5,90 = 81,65).

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisa kohaselt on alates 01.01.2016 vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi põhjaveekihini (kuhu kuulub ka siluri põhjaveekiht) **84,68 €/tuh m³**.

KA loeb põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel kasutatud vee erikasutusõiguse tasumäära 2016.a-l devoni põhjaveekihist ordoviitsiumi põhjaveekihini 84,68 €/tuh m³ tulenevalt KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisast.

Võttes aluseks käesolevas punktis põhjendatuks loetud 2016.a-l ammutatava maksustatava vee koguse 81,65 tuh m³ ning 2016.a vee erikasutusõiguse tasumäära 84,68 €/tuh m³, kujuneb 2016.a vee erikasutusõiguse tasu järgnevalt:

$81,65 \text{ tuh m}^3 \text{ (ammutatav vee kogus)} \times 84,68 \text{ €/tuh m}^3 \text{ (vee erikasutusõiguse tasumäär)} = 6914 \text{ €}$
ehk 6,9 tuh €.

KA poolt põhjendatuks loetud ammutatud vee kogusest ja KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 lisas sätestatud vee erikasutusõiguse tasumäärast lähtuvalt kujuneb põhjendatud 2016.a-l makstavaks vee erikasutusõiguse tasuks 6,9 tuh €, mis ÜVVK § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt on põhjendatud lülitada võetud vee teenuse hinda.

6.1.2. Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVK § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 8 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksuma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmisega võimalikku kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 p 5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on KA HMS § 5 lg 1 tulenevalt (KA-l õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud küsimustiku leheküljel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtja poolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

SK poolt kooskõlastamisele esitatud veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 4,6 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib SK 2016.a veeloas sätestatud norme mitteületavatelt saastekogustelt makstava saastetasu kogusummaks 4742 €, millest 112 € on eristatud purgimisteenusele (vt käesoleva otsuse p 4) ning kooskõlastatavasse veeteenuse hinda soovitakse lülitada 4630 € ehk 4,6 tuh €. 2016.a saastetasu kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 9).

Tabel 9 Saastetasu kujunemine 2016.a-l

rida	tasuliik	suubla koef.	tasumäär €/tonn	kogus loaga tonni	efektiivsuse koef.	kokku €
1	BHT ₇	1,0	1435	0,6157	0,76	669
2	HA	1,0	552,89	0,9465	0,76	397
3	P	1,0	12014	0,0823	0,76	749
4	N	1,0	2826	1,3665	0,76	2927
5	Kokku saastetasu					4742
6	Purgimisteenusele eristatud saastetasu osa (2,37%)					112
7	Veeteenuse hinda lülitatav saastetasu					4630

BHT₇ - orgaanilised ained (v.a ühealuselised fenoolid ning v.a nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused) ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul;

HA – heljum;

P - fosforiühendid ümberarvestatuna üldfosforiks;

N - lämmastikühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks;

KA seisukoht veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 4,6 tuh € osas

SK kasutab klientidelt vastuvõetava reovee puhastamiseks 7 reoveepuhastit. Neist suurim on Kilingi-Nõmme reoveepuhasti Maranal, kus puhastatakse ligikaudu 67% reovee müügitahust. Aastatel 2008-2009 rekonstrueeriti Kilingi-Nõmme reoveepuhastil kompostimisväljakut ja purglat. Teisi reoveepuhasteid ei ole viimastel aastatel rekonstrueeritud ja seda ei ole plaanis ka 2016.a-l.

Kuna saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja efektiivsuse koefitsiendi korrutisena, analüüsib KA kõiki saastetasu arvutamise aluseks olevaid komponente eraldiseisvalt.

Saastekogused

Hinnangu andmiseks saastekogustele jälgis KA erinevate suublate summeeritud saastekoguste dünaamikat aastatel 2013-2016. Kuna saastekogused sõltuvad olulisel määral ka puhastatava reovee kogusest, leidis KA SK poolt 2016.a-ks prognoositud saastekogustele hinnangu andmiseks saastekoguste erikulu (saastekogus jagatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu ning purgimise mahu summaga). Ülevaade saastekogustest ning saastekoguste erikuludest on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 10).

Tabel 10 Saastekogused ja erikulud aastatel 2013 – 2016

rida	liik	ühik	2013	2014	2015	2013-2015 keskmine erikulu	2016
1	BHT ₇	tonn	0,6469	0,6086	0,6051		0,6157
2	<i>erikulu BHT₇</i>	<i>g/m³</i>	<i>12,86</i>	<i>12,06</i>	<i>12,40</i>	<i>12,44</i>	<i>11,22</i>
3	HA	tonn	0,7563	1,1775	0,8402		0,9465
4	<i>erikulu HA</i>	<i>g/m³</i>	<i>15,04</i>	<i>23,33</i>	<i>17,21</i>	<i>18,53</i>	<i>17,25</i>
5	P	tonn	0,1317	0,0923	0,0985		0,0823
6	<i>erikulu P</i>	<i>g/m³</i>	<i>2,62</i>	<i>1,83</i>	<i>2,02</i>	<i>2,16</i>	<i>1,50</i>
7	N	tonn	2,1105	1,8601	1,2156		1,3665
8	<i>erikulu N</i>	<i>g/m³</i>	<i>41,96</i>	<i>36,86</i>	<i>24,90</i>	<i>34,57</i>	<i>24,90</i>
9	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu ning purgimise maht	m ³	50 295	50 470	48 820		54 871

Lisaks puhastatava reovee mahule, sõltub heitveega keskkonda juhitud saasteainete kogus ka konkreetse aasta ilmastikust (külm talv, sademete rohkus jne). Ilmastikutingimustest tingitud mõjude elimineerimiseks kasutas KA 2016.a-ks prognoositud saastekogustele hinnangu andmisel prognoositud saastekoguste erikulu võrdlemist aastate 2013 – 2015 tegeliku saasteainete erikulude aritmeetilise keskmisega.

Kuna SK poolt 2016.a-ks prognoositud kõigi saasteainete erikulud on madalamad aastate 2013-2015 keskmisest erikulust ning madalamad või sarnased aastate 2013-2015 madalaima erikulu tasemega, siis **peab KA põhjendatuks 2016.a-ks prognoositud BHT₇ erikulu 11,22 g/m³, heljumi (HA) erikulu 17,25 g/m³, fosfori (P) erikulu 1,50 g/m³, lämmastiku (N) erikulu 24,90 g/m³.**

Põhjendatud erikuludest, mis ei ületa vee erikasutusloas sätestatud suurimaid lubatud saasteainete sisaldusi, lähtuvalt loeb KA põhjendatuks SK poolt 2016.a-ks prognoositud saasteaine BHT₇ koguse 0,6157 tonni, saasteaine HA koguse 0,9465 tonni, saasteaine P koguse 0,0823 tonni ja saasteaine N koguse 1,3665 tonni.

Saastetasumäärad

KA peab põhjendatuks SK poolt 2016.a saastetasu arvutustes kasutatud saastetasumäärasid (BHT₇ 1435 €/t; HA 552,89 €/t; P 12014 €/t; N 2826 €/t), kuna need vastavad KeTS § 20 lg-s 1 loetletud 2016.a-l kehtivatele saastetasumääradele.

Suubla koefitsient

Vee erikasutusloa nr L.VV/320123 kohaselt kasutab SK reoveepuhastite suublatena Alva oja, Humalaste jõge, Marana kraavi, Tõlla oja ja Veelikse oja, mille suubla koefitsient on 1.

KA peab põhjendatuks SK poolt saastetasu arvutuses kasutatud suubla koefitsienti 1, kuna see põhineb vee-erikasutusloas KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koefitsiendil.

Saastetasumäärade vähendamine ehk efektiivsuse koefitsient

KeTS § 20 lg 5 sätestab, et kui kõik saastetasu maksja väljalaskme heitvett iseloomustavad näitajad on vee erikasutusloaga määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ning vee erikasutaja on esitanud vee erikasutusloa andjale veeseaduse § 21 punktis 6 nimetatud aruande tähtpäevaks ja nõutud andmete ulatuses, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme osas kaks korda ehk rakendatakse efektiivsuskoeffitsienti 0,5.

Perioodil 2013-2015 on SK poolt opereeritava Kilingi-Nõmme reoveepuhasti heitvees igal aastal olnud vee erikasutusloas sätestatud näitajate ületamisi. Samuti on mõnedel kvartalitel esinenud vee erikasutusloas sätestatud piirmäärade ületamisi ka kõigil teistel puhastitel. Eelnevate aastate keskmise efektiivsuskoeffitsiendi alusel on SK prognoosinud 2016.a-l efektiivsuse koefitsiendiks 0,76.

KA peab põhjendatuks SK poolt reoveepuhastite saastetasude arvutamisel saasteainetele kohaldatavate saastetasumäärade vähendamist koefitsiendiga 0,76, sest varasematel aastatel on olnud kõigi puhastite osas vee erikasutusloas sätestatud näitajate ületamist osadel kvartalitel (kuna puhasteid ei ole lähiminevikus rekonstrueeritud) ning rekonstrueerimisi ei planeerita ka 2016.a-l.

Korrutades iga saasteaine puhul KA poolt põhjendatuks loetud saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja efektiivsuse koefitsiendi saame konkreetse saasteaine keskkonda juhtimise eest makstava saastetasu. Kõikide saasteainete keskkonda juhtimise eest makstavate saastetasude summeerimisel kujuneb 2016.a-l makstavaks saastetasuks kokku 4742 € (vt Tabel 9 rida 5).

Osa Kilingi-Nõmme reoveepuhastil puhastatavast reoveest on purgitud reovesi. Kuna purgitud reovee puhastamisega seotud kulud ei ole seotud veeteenuse osutamisega, siis on SK eristanud saastetasust purgitud reoveega seotud saastetasu lähtudes purgitud reovee mahu osakaalust 2,37%. **Kuna SK puhastab kogu puhastisse jõudva reovee samale puhastusastmele, siis on põhjendatud kogu saastetasust eristada purgimisteenusele saastetasu proportsionaalselt purgitud reovee mahuga.**

Seetõttu on põhjendatud lülitada SK veeteenuse hinda saastetasu, millest on eristatud purgitud reoveega seotud saastetasu summas 112 € (saastetasu 4742 € $\times$ 2,37 / 100 = 112) ehk põhjendatud veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasuks kujuneb 4742 - 112 = 4630 € ehk 4,6 tuh €.

KA peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu 4,6 tuh €, kuna nimetatud summa on saadud KA poolt põhjendatuks loetud saastekoguste korrumtamisel KeTS § 20 lg 1 toodud 2016.a saastetasumäärade ning KeTS § 20 lg 2 alusel vee erikasutusloas määratud suubla koefitsiendi ja KeTS § 20 lg 5 sätestatud nn efektiivsuse koefitsiendiga ning kogu saastetasu summast on eristatud KonkS § 18¹ alusel purgimisteenusega seotud saastetasu.

6.2. Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab KA tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib KA vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevaid kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevaid meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi²¹ (THI) dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

²¹ THI väljendab **üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu** dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

SK poolt esitatud veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 95,7 tuh €

SK on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 95,7 tuh €, millest:

1) elektrienergia kulu	14,1 tuh €,
2) tööjõukulud	42,1 tuh €,
3) muud tegevuskulud	39,5 tuh €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele (elektrienergia, tööjõu ja muud tegevuskulud) annab KA hinnangu käesoleva otsuse järgnevas punktides.

Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab KA SK poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

6.2.1. Elektrienergia kulu

SK poolt prognoositud veeteenuse elektrienergia kulu 14,1 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib SK 2016.a-l veeteenuse (sh purgimisteenus) osutamisel tarbitavaks elektrienergia koguseks 147,8 MWh ja elektrienergia kuluks 14,3 tuh €. Tarbitavast elektrienergiast on purgimisteenusega seotud elektrienergia koguseks 2,4 MWh ning kooskõlastatava hinnaga veeteenuste elektrienergia koguseks 145,4 MWh. Veeteenuse hinda lülitatavaks elektrienergia kuluks kujuneb 14,1 tuh €, millest võetud vee teenusega seotud elektrienergia kulu on 8,4 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia kulu 5,7 tuh €. Hinnataotluses on SK esitanud elektrienergia tarbimise ja elektrienergia kulu kujunemise tarbimispunktide lõikes.

KA seisukoht elektrienergia kulu 14,1 tuh € kohta

Elektrienergia kulu kujuneb elektrienergia koguste korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab KA alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrienergia kulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus

Veeteenusega seotud elektrienergiat (ei sisalda purgimisteenusega seotud elektrienergiat) tarbib SK nii vee kui ka reovee pumpamisel ja puhastamisel. KA koostas SK poolt esitatud andmete alusel tabeli veeteenuse osutamisel tarbitud elektrienergia koguste ja kulu kohta (vt Tabel 11).

Tabel 11 Veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia kogused ja kulu

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Elektrienergia kogus veeteenuse objektidel	MWh	157,4	150,3	141,0	147,8
2	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		-4,5	-6,2	4,8
3	Elektrienergia kulu veeteenuse objektidel	tuh €	17,6	15,6	13,9	14,3
4	Muutus võrreldes eelneva aastaga	€		-11,6	-10,5	2,6
5	Elektrienergia keskmine hind	senti/kWh	11,197	10,367	9,893	9,683
6	Ammutatud vee maht, reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht ning purgimise maht	tuh m ³	133,4	132,9	136,1	142,4
7	Elektritarbimise erikulu kogu veekoguse kohta	kWh/m ³	1,18	1,13	1,04	1,04
8	Puurkaevude, veepumplate ja veetöötusjaamade arv	tk	17	17	17	17
9	Reoveepumplate ja reoveepuhastite arv	tk	16	16	16	15

Veeteenusega seotud objektidel kasutatud elektrienergia kogus oli 2013.a-l 157,4 MWh ja vähenes 2015.a-ks 141,0 MWh-ni (vt Tabel 11 rida 1 veerud 2013-2015). 2016.a-ks on SK prognoosinud elektrienergia tarbimise suurenemist eelneva aastaga võrreldes 4,8% ehk elektrienergia tarbimiseks 147,8 MWh (vt Tabel 11 veerg 2016 read 1 ja 2).

Kuna elektrienergia tarbimine on sõltuvuses pumbatava ja töödeldava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks veeteenusega seotud elektrienergia kogusele, leidis KA elektritarbimise erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee mahu, reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahu ning puhastamise mahu summaga; vt Tabel 11 rida 7). 2013.a-l oli erikuluks 1,18 kWh/m³, mis 2015.a-ks vähenes 1,04 kWh/m³-ni (vt Tabel 11 rida 7 veerud 2013 – 2015). 2016.a-ks prognoositud andmetega kujuneb elektritarbimise erikuluks 1,04 kWh/m³ (vt Tabel 11 rida 7 veerg 2016), mis on samal tasemel eelneva aasta ning ka perioodi 2013-2015 madalaima näitajaga.

Kuna 2015.a lõpus lõpetati Kilingi-Nõmme sadeveesüsteemi rekonstrueerimise ja laiendamise projekt, millega peaks vähenema ühiskanalisatsiooni jõudva sademevee kogus ja pumpamiseks kasutatav elektrienergia kogus, siis **peab KA põhjendatuks prognoosida veeteenuse osutamisel elektrienergia erikulu samale tasemele 2013-2015 madalaima näitajaga ehk erikuluks 1,04 kWh/m³.**

Lähtudes KA poolt käesoleva otsuse p-s 6.1.1 põhjendatuks loetud ammutatava vee kogusest 87,55 tuh m³, punktis 5.1.2 põhjendatuks loetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahust 53,57 tuh m³, puhastamisteenus mahust 1,30 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks loetud elektrienergia erikulust 1,04 kWh/m³ kujuneb põhjendatud tarbitavaks elektrienergia koguseks veeteenusega seotud objektidel (s.h puhastamisteenusiga seotud) 147,8 MWh ((87,55 + 53,57 + 1,3) × 1,04 = 147,8).

SK osutab puhastamisteenust Kilingi-Nõmme reoveepuhastil. Kilingi-Nõmme reoveepuhastil tarbitavast elektrienergia kogusest (23,0 MWh) on SK eristanud 2,4 MWh ($23,0 \times 10,5 / 100 = 2,4$ MWh), kui puhastatava reovee puhastamisega seotud elektrienergiat, lähtudes puhastatava reovee koguse ja 3-kordse kõrgema kontsentratsiooni alusel kujunenud osakaalust 10,5% (vt käesoleva otsuse p 4). Seega on kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatava elektrienergia kuluga seotud põhjendatud elektrienergia koguseks 145,4 MWh-i ($147,8 - 2,4 = 145,4$).

Elektrienergia hind

Esitatud Hinnataotluses on SK prognoosinud 2016.a elektrienergia hinnaks **31,79 €/MWh** ehk 3,179 senti/kWh. 2013.a-l toimus elektriturul avanemine ning SK hakkas elektrienergiat ostma vabaturult. Elektrienergia ostmiseks vabaturult korraldas MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit hanke „Elektrienergia ostmine 2016-2017“. Hanke võitjaks oli Nordic Power Management OÜ, kellega SK sõlmis lepingu 23.10.2015. Lepingu kohaselt on müügiperioodil 01.01.2016 – 31.12.2017 elektrienergia maksumuseks Nord Pooli Eesti hinnapiirkonna börsihind, millele lisandub marginaal **0,38 €/MWh**. Seega kujuneb SK elektrienergia hind börsihinnast ning börsihinnale lisanduvast marginaalist.

SK poolt prognoositud 2016.a elektrienergia hinnale hinnangu andmiseks kasutas KA

1. Nord Pool elektriturul viimase 12 kuu elektrienergia keskmist päev ette börsihinda, mis perioodil veebruar 2015 kuni jaanuar 2016 (lõpliku Hinnataotluse esitamisele eelnenud 12 kuud) oli 31,41 €/MWh ja
2. Nordic Power Management OÜ börsihinnaga pakatile lisatavat müügi marginaali 0,38 €/MWh,

mille kohaselt kujuneb elektrienergia hinnaks 31,79 €/MWh ($31,41 + 0,38 = 31,79$) ehk 3,179 senti/kWh.

KA peab SK veeteenuse hinnas põhjendatuks elektrienergia hinda 31,79 €/MWh ehk 3,179 senti/kWh, kuna see võrdub eelneva 12 kuu keskmise päev ette börsihinna (31,41 €/MWh) ja MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit riigihanke raames börsihinnaga pakatile pakutud soodsaima müügmarginaali (0,38 €/MWh) alusel arvatud elektrienergia hinnaga.

Võrguteenuse hind

SK ostab Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt 2016.a-l võrguteenust Elektrilevi OÜ-lt pakettidega Võrk 1, Võrk 2, Võrk 3, Võrk 4 ja VML2. KA on 23.12.2013 otsusega nr 7.1-5/13-013 kooskõlastanud Elektrilevi OÜ-le võrgutasud. SK poolt veeteenuse osutamiseks kasutatavate objektide võrguteenuse pakettidest, elektritarbimisest ja KA poolt 23.12.2013 otsusega nr 7.1-5/13-013 kooskõlastatud võrgutasudest lähtuvalt kujuneb kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks veeteenuse osutamisel 5,097 senti/kWh.

KA peab põhjendatuks kaalutud keskmist võrguteenuse tasu veeteenuse osutamisel 5,097 senti/kWh, sest see on kujundatud KA poolt põhjendatuks loetud elektrikogusest ja KA otsusega nr 7.1-5/13-013 kooskõlastatud võrguteenuse tasudest lähtuvalt.

Elektriaktsiis ja taastuenergia tasu

Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikes 12 sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,447 senti/kWh** ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lõikest 1 lisandub taastuenergia tasu **0,96 senti/kWh**²².

Elektrienergia kulu

Elektrienergia kulu kokku kujuneb elektrikoguste korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu summaga.

KA, kontrollinud et:

- SK on vabaturult ostetava elektrienergia hinna kujundanud vastavalt Nord Pool elektrituru viimase 12 kuu elektrienergia keskmist päev ette börsihinnale ja MTÜ Pärnumaa Omavalitsuste Liit riigihanke raames börsihinnaga pakatile pakutud soodsaimale müügmarginaalile (0,38 €/MWh), mille kohaselt kujuneb elektrienergia 2016.a hinnaks 3,179 senti/kWh;
- SK on 2016.a elektrienergia võrguteenuse tasu prognoosimisel lähtunud KA poolt 23.12.2013 otsusega nr 7.1-5/13-013 kooskõlastatud võrguteenuse tasudest, mille rakendamise tulemusena on kujunenud kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks veeteenuse osutamisel 5,097 senti/kWh;
- elektriaktsiis vastab alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektriaktsiisile (0,447 senti/kWh) ja taastuenergia tasu vastab kehtestatud taastuenergia tasule (0,96 senti/kWh),

peab põhjendatuks veeteenuse osutamisel elektrienergia kaalutud keskmist hinda 9,683 senti/kWh ($3,179 + 5,097 + 0,447 + 0,96 = 9,683$).

²² http://elering.ee/taastuenergia-tasu-suurus-on-jargmisel-aastal-096-senti-kilovatt-tunni-kohta/&article_searchword=&from=&to//

KA poolt põhjendatuks loetud veeteenuse hinnaga seotud elektrienergia kogusest 145,4 MWh ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast 9,683 senti/kWh tulenevalt loeb KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektrienergia kulu 14,1 tuh € ($145,4 \times 9,683 / 100 = 14,1$), s.h võetud vee teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 8,4 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 5,7 tuh €.

6.2.2. Tööjõukulud

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab KA ettevõtja tegevuskulude, sh tööjõukulude, analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust tarbijahinnaindeksi²³ (THI) dünaamikaga ning kulude põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlust teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

SK taotleb tööjõukulu veeteenuse hinnas 42,1 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib SK lülitada veeteenuse hinda 2016.a-l veeteenuse osutamisega seotud tööjõukulud summas 42,1 tuh €.

KA seisukoht tööjõukulude 42,1 tuh € kohta

SK tööjõukulude analüüsi teostamiseks koostas KA ettevõtjalt saadud andmete põhjal tabeli (vt Tabel 12). Tabelis on esitatud vaid veeteenuse hinda lülitatud tööjõukulud (s.h eristatud pargimisteenusega seotud tööjõukulud reovee puhastamisel sarnaselt käesoleva otsuse punktis 4 ja 6.1.2 toodud põhimõtetele).

Tabel 12 Tööjõukulud

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Veeteenuse hinda lülitatud tööjõukulud	tuh €	25,8	25,5	28,5	42,1
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-1,2	11,8	47,8
3	Tarbijahinna indeksi muutus (THI)*	%	2,8	-0,1	-0,5	2,0
4	Keskmine töötajate arv veeteenuse osutamisel	inimest	2,0	2,0	2,0	3,0
5	Võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht kokku	tuh m ³	104,2	106,6	102,9	114,8
6	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		2,3	-3,4	11,5
7	Tööjõukulud müügiimahu kohta	€/m ³	0,25	0,24	0,28	0,37

*Statistikaameti²⁴ andmetel oli THI muutus 2013.a-l 2,8%, 2014.a-l -0,1% ja 2015.a-l -0,5%. Rahandusministeeriumi 2015.a suvise majandusprognoosi²⁵ kohaselt on THI muutuseks 2016.a-l prognoositud 2,0%. THI muutus 2014.a-l -0,1% tähendab, et 2013.a hinnad on 2014.a-ks vähenenud 0,1% võrra.

SK tööjõukulud on eelneva aastaga võrreldes 2014.a-l vähenenud ja 2015.a-l suurenenud (vt Tabel 12 rida 1 ja 2 veerud 2013-2015). 2016.a-ks on SK prognoosinud tööjõukulude kasvu võrreldes eelneva aastaga 47,8% võrra ehk tasemele 42,11 tuh € (vt Tabel 12 read 1 ja 2 veerg 2016). Tööjõukulude kasvu on ettevõtja selgitanud kaadrimuudatustega ehk ühe töötaja lisandumisega veeteenuse osutamisel.

SK poolt 2016.a-ks prognoositud tööjõukuludele objektiivsema hinnangu andmiseks võrdles KA tööjõukulude erikulu (tööjõukulud võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise

²³ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

²⁴ Avaldatud <http://www.stat.ee/34194>

²⁵ Avaldatud 16.09.2015, kättesaadav <http://www.fin.ee/majandusprognoosid>

müügitahum kohta) teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. SK-ga võrreldavad vee-ettevõtjad on sellised, kelle müügitahum ja torustike pikkuse suhe jääb SK müügitahum ja torustiku pikkuse suhtega **1,9 tuh m³/km** võrreldavasse vahemikku **1,2 – 2,7 tuh m³/km** s.t +/- 40% SK müügitahum ja torustike pikkuse suhtest.

SK tööjõukulude erikuluks 2016.a-l kujuneb KA poolt käesoleva otsuse punktides 5.1.1 ja 5.1.2 põhjendatuks loetud müügitahumast tulenevalt 0,37 €/m³ (vt Tabel 12 rida 7 veerg 2016). Võrreldavate vee-ettevõtjate tööjõukulude erikulude kaalutud keskmise²⁶ on 0,353 €/m³. Vee-ettevõtjate võrdlusbaasi (*benchmarking*) koostamise ja kasutamise juhendi p 7.3.2 tulenevalt võib asjakohaste põhjenduste olemasolul KA lugeda vee-ettevõtja analüüsitava näitaja põhjendatuks vee-ettevõtja lisaselgitustest lähtuvalt, ilma teisi analüüsimeetodeid kasutama, kui analüüsitava vee-ettevõtja näitaja ei ole kõrgem kui „kaalutud keskmine + veapiir 5%“²⁷.

SK muude tegevuskulude erikulu kõrgem tase võrreldes teiste vee-ettevõtjate kaalutud keskmise erikuluga on põhjendanud asjaoluga, et tema tegevuspiirkond koosneb hajaasustusaladest ning liikumine asumite vahel kulutab tööaega ning põhjustab suuremaid tööjõukulusid. Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 alusel välja töötatud Juhendi p-st 4.8.3, vee-ettevõtjate võrdlusbaasi (*benchmarking*) koostamise ja kasutamise juhendi p-st 7.3.2 ning eelnevast põhjendusest **peab KA põhjendatuks SK muude tegevuskulude erikulu 0,37 €/m³ (0,353 × 1,05 = 0,37)**. SK 2016.a tööjõukulude erikulu ei ületa KA poolt põhjendatuks loetud tööjõukulude erikulu.

Kuna SK poolt 2016.a-ks prognoositud tööjõukulude erikulu (0,37 €/m³) ei ületa võrreldavate vee-ettevõtjate tööjõukulude erikulude kaalutud keskmise taseme veapiiri (0,37 €/m³), siis peab KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 4 tulenevalt põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda tööjõukulud summas 42,1 tuh €.

6.2.3. Muud tegevuskulud

Eelnevalt on KA punktis 6.1 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ning punktides 6.2.1 ja 6.2.2 kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule ja tööjõukuludele. Järgnevalt analüüsib KA muid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab KA ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

SK planeerib veeteenuse hinda muid tegevuskulusid 39,5 tuh €

SK on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks tegevuskuludeks kokku 39,5 tuh €. Muude tegevuskulude summa kujunemist kajastab

²⁶ Analüüsitava ettevõtja näitaja põhjendatusele hinnangu andmisel lähtub KA võrreldavate ettevõtjate näitajate erikulude kaalutud keskmisest, sealjuures on kaaluks ettevõtjate müügitahumad.

²⁷ KA poolt läbiviidud analüüsi tulemusena rakendatakse võrdlusanalüüsi teostamisel näitajate erikulude põhjendatuse hindamisel 5%-list veapiiri. Usaldusnivoo $\beta = 95\%$ korral kujuneb keskmiseks usaldusvahemiku poollaiuseks (veapiiriks) väärtus, mis moodustab ligi 5% tegevuskulude erikulude aritmeetilisest keskmisest.

alljärgnev tabel (vt Tabel 13). Tabelis on esitatud vaid kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatud muud tegevuskulud ning tabel ei kajasta muudele tegevustele jaotatud tegevuskulusid (s.h kulud purgimisteenusele sarnaselt käesoleva otsuse punktis 4 ja 6.1.2 toodud põhimõtetele).

Tabel 13 Muud tegevuskulud veeteenuse hinnas

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Kemikaalide kulu	tuh €	1,26	1,42	1,46	2,50
2	Kulu analüüside teostamiseks	tuh €	3,84	2,25	2,19	3,50
3	Remondi- ja hoolduskulud	tuh €	8,47	5,31	3,27	10,62
4	Kulud mõõtetehnikale ja töövahenditele	tuh €	0,70	1,00	3,50	8,25
5	Koolitus-, kindlustus- ja bürookulud	tuh €	0,22	0,08	0,91	1,70
6	Transpordikulud, sõidukite majandamise kulud	tuh €	4,87	7,82	3,24	5,00
7	Telekommunikatsiooni ja infotehnoloogia kulud	tuh €	0,74	0,74	1,12	2,00
8	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud	tuh €	0,00	0,07	0,00	0,30
9	Äri- ja konsultatsiooniteenused	tuh €	0,00	21,00	32,00	4,00
10	Riigilõivude ja maamaksu kulu	tuh €	0,00	0,00	0,00	0,10
11	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	0,00	0,00	0,00	1,50
12	Kokku muud tegevuskulud	tuh €	20,1	39,7	47,7	39,5
13	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		97,4	20,2	-17,2
14	Tarbijahinna indeksi muutus (THI)	%	2,8	-0,1	-0,5	2,0
15	Võetud vee ja reovee müügiimaht kokku	tuh m ³	104,2	106,6	102,9	114,8
16	Tegevuskulud müügiimahu kohta	€/m ³	0,19	0,37	0,46	0,34

KA seisukoht muude tegevuskulude 39,5 tuh € kohta

2013.a-l oli SK muude tegevuskulude summaks 20,1 tuh €, mis 2015.a-ks kasvas 47,7 tuh €-ni (vt Tabel 13 rida 12 veerud 2013-2015). 2016.a-ks on SK prognoosinud veeteenuse osutamise seotud muude tegevuskulude summaks 39,5 tuh € ehk 17,2% vähem eelneva aasta tasemest (vt Tabel 13 veerg 2016 read 12 ja 13).

SK poolt 2016.a-ks prognoositud muudele tegevuskuludele objektiivsema hinnangu andmiseks võrdles KA muude tegevuskulude erikulu (muud tegevuskulud võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu kohta) teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. SK-ga võrreldavad vee-ettevõtjad on sellised, kelle müügiimahu ja torustike pikkuse suhe jääb SK müügiimahu ja torustiku pikkuse suhtega **1,9 tuh m³/km** võrreldavas vahemikku **1,2 – 2,7 tuh m³/km** s.t +/- 40% SK müügiimahu ja torustike pikkuse suhtest.

SK muude tegevuskulude erikuluks 2016.a-l kujuneb KA poolt käesoleva otsuse punktides 5.1.1 ja 5.1.2 põhjendatuks loetud müügiimahust tulenevalt 0,34 €/m³ (vt Tabel 13 rida 16 veerg 2016). SK-ga võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude erikulude kaalutud keskmine²⁸ on 0,34 €/m³. Seega on SK muude tegevuskulude erikulu 0,34 €/m³ samal tasemel võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude erikulude kaalutud keskmisega, mis näitab ettevõtja efektiivset majandamist.

Kuna SK on 2016.a muud tegevuskulud prognoosinud väiksemaks aastate 2014-2015 muude tegevuskulude summast ning prognoositud muude tegevuskulude erikulu 0,34 €/m³ on võrdne võrreldavate vee-ettevõtjate muude tegevuskulude erikulude kaalutud

²⁸ Analüüsitava ettevõtja näitaja põhjendatusele hinnangu andmisel lähtub KA võrreldavate ettevõtjate näitajate erikulude kaalutud keskmisest, sealjuures on kaaluks ettevõtjate müügiimahud.

keskmisega 0,34 €/m³, siis peab KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 4 tulenevalt põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda muud tegevuskulud summas 39,5 tuh €.

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetses arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud KA-le kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**. Kui kohalik omavalitsus on kinnitanud vee-ettevõtja poolt prognoositud investeeringute kava vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, on investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 2 täitmine.

SK Hinnataotluses esitatud andmed aastatel 2013 – 2016 teostatud ja teostatavate investeeringute kohta on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 14):

Tabel 14 SK investeeringud

Jrk nr		2013	2014	2015	2016
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud					
1.	Veevarustuse teenus	tuh €	0	0	0
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	0	2,7	0
2.2.1	Oja reoveepumplasse pump	tuh €	0	2,7	0
3.	Sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine ning puhastamine	tuh €	0	0	0
4.	Põhiteenustega seotud teenused	tuh €	0	0	3,5
4.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €	0	0	3,5
4.1.1	kaubik Renault Trafic vee- ja kanalisatsiooni majanduse tarbeks	tuh €	0	0	3,5
4.1.2	JCB kopptraktor	tuh €	0	0	0
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku		tuh €	0	2,7	3,5
5.	Tarbijate poolt tasutud liitumistasudest teostatud investeeringud	tuh €	0	0	0
6.	Muu tegevus (hinnad ei ole reguleeritavad ÜVVKS kohaselt + muu)	tuh €	41,4	8,3	4,00
6.1	sh uusehitused ja seadmed	tuh €	41,4	8,3	4,00
6.1.1	tendist hall 10x10m	tuh €	9,6	0	0
6.1.2	Väikebuss Renault Master	tuh €	9,7	0	0
6.1.3	Traktor TYM 433HST	tuh €	22,1	0	0
6.1.4	väike veoauto Renault Master	tuh €	0	8,3	0
6.1.5	niiduk Peruzzo ELK Cross 1600	tuh €	0	0	4,0
7.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris (v.a ühtekuuluvusfondist saadud abi)	tuh €	12,1	3,3	1218,0
7.1	Saarde Vallavalitsus projekt 2.1.0101.14-0131 omaosalus kanalisatsiooni eest	tuh €	0	3,3	108,8
	Saarde Vallavalitsus projekt 2.1.0101.14-0131 omaosalus vee eest	tuh €			79,0
7.3	Akt nr 3 Kanalisatsioonipumpla Künka 13	tuh €	0	0	12,3

7.4	Akt nr 3 Veetöötusjaam Künka 13	tuh €	0	0	512,6	0
7.5	Akt nr 3 Linna puurkaev Künka 13	tuh €	0	0	39,5	0
7.6	Akt nr 3 Kooli puurkaev Pargi3/Sambla 18/20	tuh €	0	0	43,5	0
7.7	Akt nr 3 Veetöötusjaama torustik Künka 13	tuh €	0	0	163,4	0
7.8	Saarde VV Projekt 9326- sadeveetorustikud koos kaevudega	tuh €	0	0	103,8	0
7.9	Saarde VV Projekt 9326-Kiriku tänava õlipüüdur	tuh €	0	0	9,3	0
7.10	Saarde VV Projekt 9326- Raja tänava õlipüüdur	tuh €	0	0	7,1	0
7.11	KIK sadeveeprojekt 9326 sadeveetorustik koos kaevudega	tuh €	0	0	120,1	0
7.12	Saarde vald Öhtu tn 3 kinnistu tarbeks torustiku	tuh €	0	0	18,7	0
7.13	generaator J66K-1v	tuh €	12,1	0	0	0
8.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris ühtekuuluvusfondist saadud vahenditest	tuh €	0	0	745,2	0
8.1	Projekt nr 2.1.0101.14-0131-veetorustikud, liitumiskaevud	tuh €	0	0	303,0	0
8.2	Projekt nr 2.1.0101.14-0131-tuletõrje hüdrandid 17 tk	tuh €	0	0	9,7	0
8.4	Projekt nr 2.1.0101.14-0131- kanalisatsioonitorustikud, kaevud, siibrid	tuh €	0	0	401,0	0
8.5	Projekt nr 2.1.0101.14-0131-Raja tn reoveepumplad pumbad 2 tk	tuh €	0	0	2,0	0
8.6	Projekt nr 2.1.0101.14-0131-Raja tn reoveepumpla koos sulgarmatuuriga	tuh €	0	0	7,5	0
8.7	Projekt nr 2.1.0101.14-0131- Raja tn reoveepumplad automaatika	tuh €	0	0	5,6	0
8.8	Projekt nr 2.1.0101.14-0131-Järve tn reoveepumplad automaatika	tuh €	0	0	6,0	0
8.9	Projekt nr 2.1.0101.14-0131- Järve tn reoveepumpla koos sulgarmatuuriga	tuh €	0	0	7,8	0
8.10	Projekt nr 2.1.0101.14-0131- Järve tn reoveepumplad pumbad 2 tk	tuh €	0	0	2,5	0
	Kõik investeeringud kokku	tuh €	53,5	14,3	1970,8	40,0

12.02.2016 saatis KA Saarde Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis Hinnataotluses esitatud investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

15.02.2016 Saarde Vallavalitsuselt saabunud vastuste kohaselt on SK poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ning kohaliku omavalitsuse kinnitusest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, loeb KA põhjendatuks veeteenuse hinnas SK poolt aastatel 2013 - 2016 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavaid investeeringuid summas 46,2 tuh € ($0 + 2,7 + 3,5 + 40,0 = 46,2$).

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);

- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
 RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
 KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust, mis on keskmine monopoolsete ettevõtjate käibekapitali suurus raamatupidamises.

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub KA reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
 r_p - põhjendatud tulunorm (WACC);
 RV - reguleeritav vara.

KA kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda. Vastavalt Juhendi punktidele 6.4 arvutatakse põhjendatud tulunorm WACC alljärgneva valemi alusel:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK + OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK + OK} \right),$$

kus:

k_e	-	omakapitali hind (%);
k_d	-	võlakapitali hind (%);
VK	-	võlakapitali osakaal (%);
OK	-	omakapitali osakaal (%).

Juhendi punkti 6.5 kohaselt kasutab KA *WACC*’i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital, kuna selline kapitalistruktuur viitab jätkusuutliku ja stabiilse ettevõtja tunnustele tagades ka soodsa võlakapitali hinna. KA ei kasuta *WACC*’i kapitali struktuuri arvutamisel konkreetse ettevõtte bilansilisi andmeid.

KA on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (*WACC*) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks (kehtiv alates 29.04.2015; käskkiri nr 1.1-2/15-010“, mis on avalikustatud KA veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>. Nimetatud juhendi punkti 3 tabelis 4 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) 2015.a-l vee-ettevõtjatele 5,17%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev Tabel 15.

Tabel 15 WACC arvestus

	WACC arvestus (%-des)	Vee-ettevõtjad
1.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,92
2.	Eesti riigiriski preemia	0,7
3.	Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,2
4.	Võlakapitali hind	3,82
5.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,92
6.	Eesti riigiriski preemia	0,7
7.	Tururiski preemia (McKinsey)	5,00
8.	Beeta (võimendusega)	0,39
9.	Beeta (võimendusega)	0,78
10.	Omakapitali hind	6,52
11.	Võla- ja omakapitali osakaal	0,5
12.	Võla- ja omakapitali osakaal	0,5
13.	WACC	5,17%

8.1. SK poolt veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab KA hinnangu SK poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas SK andmed ettevõtja põhivarade soetus- ja jääkmaksumuse, investeeringute ja kapitalikulu summade kohta (vt Tabel 16). Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab KA reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on KA kajastanud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 16) SK poolt ainult veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade arvestuse, mis **ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid**.

Tabel 16 SK veeteenuse osutamiseks kasutatav põhivara

rida		ühik	2013	2014	2015	2016
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (va maa ja lõpetamata ehtis)	tuh €	254,3	254,3	257,0	260,5
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses	tuh €	165,9	158,2	153,6	149,5
3	Investeeringud (va maa)	tuh €	0,0	2,7	3,5	40,0
4	Põhivara kulum	tuh €	7,7	7,3	7,7	12,8
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	3,03	2,86	2,96	4,56
6	Müüdnud, likvideeritud soetusmaksumuses	tuh €	0,0	0,0	0,0	0,0
7	Müüdnud, likvideeritud jääkmaksumuses	tuh €	0,0	0,0	0,0	0,0
8	Ümber klassifitseeritud soetusmaksumuses	tuh €	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Ümber klassifitseeritud jääkmaksumuses	tuh €	0,0	0,0	0,0	0,0
10	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	254,3	257,0	260,5	300,5
11	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	158,2	153,6	149,5	176,7
12	Maa ja lõpetamata ehitiste maksumus aasta lõpus	tuh €				0,0
14	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus koos maa ja lõpetamata ehitisega	tuh €				176,7

*Keskmine kapitalikulu norm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 10)) / 2] × 100.

SK poolt teostatud investeeringute osas on esitatud ülevaade käesoleva otsuse punktis 7. KA pidas otsuse p-s 7 põhjendatuks SK poolt aastatel 2013 – 2016 teostatud veeteenuse hinda lülitavatuid investeeringuid maksumuses 46,2 tuh €, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka põhivara koosseisu (vt Tabel 16 rida 3).

Tabelist (Tabel 16) nähtub, et ettevõtja vahenditest ja laenukohustustest soetatud veeteenuse hinda lülitatud vara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus on 176,7 tuh € (vt Tabel 16 rida 14). Lisaks sellele on SK bilansis veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest ning mis ei ole kajastatud ülaltoodud tabelis. 2016.a lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varade jääkmaksumus 1934,6 tuh €.

SK poolt esitatud andmed veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 12,8 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib SK veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 12,80 tuh €, millest 3,64 tuh € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 9,16 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu.

KA seisukoht kapitalikulu 12,8 tuh € kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavaks veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks 2016.a-l 12,8 tuh €. Veeteenuse osutamise seotud varade keskmiseks kapitalikulu normiks regulatsiooniperioodil kujuneb SK esitatud andmete kohaselt 4,56% (vt Tabel 16 rida 5 veerg 2016) ehk varade keskmiseks elueaks on 21,9 aastat ($100 / 4,56 = 21,9$).

Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on SK raamatupidamises kasutatavad kuluminormid ja varade kasulikud eluead põhivaradele järgmised:

<u>Põhivara</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Võrgustikud ja torustikud	2,0%	50 aastat
Tootmishooned	2,5%	40 aastat
Reservuaarid ja mahutid	2,0%	50 aastat
Masinad ja seadmed	10%	10 aastat

KA võrdles SK raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid KIK-i poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis²⁹ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 17), mis olid aluseks varasemate aastate investeeringuprojektide tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 17 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

		KIK soovitus (eluiga aastat)
1.	Võrgustikud, torustikud	40
2.	Tootmishooned	40
3.	Reservuaarid ja mahutid	40
4.	Masinad ja seadmed	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et SK poolt kasutatavad varade kasulikud eluead on osalt pikemad, osalt võrdsed ja osalt lühemad, kui KIK poolt soovitatud eluead. SK omavahenditest ja laenukohustustest soetatud varade regulatsiooniperioodi keskmine eluiga on 21,9 aastat. Aastatel 2014-2015 oli keskmiseks elueaks 33,8 – 35 aastat³⁰, mis näitab, et siis moodustasid suurema osa SK veeteenuse varadest pikema elueaga põhivarad (torustikud, tootmishooned). Varade keskmise eluea lühenemine tuleneb 2016.a-l soetatava **kasutatud** kopptraktori keskmisest lühemast elueast. Samas moodustab see investeering suhteliselt suure osa SK omavahenditest ja kohustustest soetatud varadest. Uuematele ja veemajandusprojektide raames rajatud varadele rakendab SK KIK Juhendmaterjali punktis 10 soovitatud ja sellest pikemaid varade kasulikke eluigasid. Vanemate ja kasutatud varadele puhul kasutab SK eluigasid, mis vastavad nende kasulikele eluigadele.

Kuna SK lähtub investeeringuprojektide raames soetatud põhivarade amortiseerimisel KIK Juhendmaterjali punktis 10 kajastatud varade arvestuslikest kasulikest eluigadest ning varasemalt soetatud varade puhul nende eeldatavast kasutuseast, peab KA põhjendatuks SK poolt rakendatavaid kapitalikulunorme.

Tulenevalt sellest, et KA on lugenud põhjendatuks SK poolt rakendatavad kapitalikulunormid ja määratlenud SK omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 16 rida 1 veerg 2016), loeb KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks SK omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 12,8 tuh € lülitamist veeteenuse hinda (s.h 3,6 tuh € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 9,2 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu).

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust lähtub KA Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leides SK reguleeritava vara väärtuse.

²⁹ Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 “Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõtjude eelhinnangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile“ II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

³⁰ Keskmine kuluminorm 2,86% tähendab varade keskmist eluiga 35,0 aastat ($100 / 2,86 = 35,0$) ja keskmine kuluminorm 3,03% tähendab varade keskmist eluiga 33,0 aastat ($100 / 3,03 = 33,0$), vt Tabel 16 rida 5 veerud 2013 – 2015.

Tabelist (vt Tabel 16) nähtub, et SK omavahenditest ja kohustustest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade jääkmaksumus 2016.a lõpus on **176,7 tuh €** (vt Tabel 16 rida 14 veerg 2016). Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtuse. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9 on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

SK 2016.a müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 129,5 tuh € (vt Tabel 1 rida 8), millest lähtuvalt on käibekapital 6,5 tuh € ($129,5 \times 5 / 100 = 6,5$). Seega kujuneb SK reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus 2016.a lõpus 176,7 tuh € + käibekapital 6,5 tuh € = 183,2 tuh €.

KA loeb põhjendatuks SK reguleeritava vara väärtuse summas 183,2 tuh € (s.h 32,2 tuh € võetud vee teenuse osutamisega ning 151,0 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seondult), kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ning ei sisalda tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud vara ega sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.2. Põhjendatud tulukus

SK poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 9,5 tuh €

SK poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 9,5 tuh €, sh võetud vee teenuse hinda summas 1,7 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda summas 7,8 tuh €.

KA seisukoht tulukuse 9,5 tuh € osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. SK on Pärnumaal Saarde vallas veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt. Tulenevalt sellest on nii Euroopas kui ka mujal maailmas kujundatud üldtunnustatud hinnaregulatsiooni printsiibid, mille üheks eesmärgiks on eelkirjeldatud ettevõtjate tulukuse piiramine. Ilma tulukuse piiramiseta tekiks turgu valitseval vee-ettevõttel võimalus teenida tarbija arvelt ülikasumit ning tarbija peaks ilma regulaatori (antud juhul KA) sekkumiseta maksma kinni turgu valitseva ettevõtte võimaliku ülikasumi, sest tarbijal puudub teenusepakkuja osas alternatiivne valik.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapital ehk reguleeritav vara on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 ja 5.8 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse p 8.1).

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on KA lugenud põhjendatuks SK reguleeritava vara väärtuse summas 183,2 tuh €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib KA ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust, rakendades reguleeritava vara väärtusele 183,2 tuh € põhjendatud tulunormi (WACC) 5,17%. Seega lähtuvalt Juhendi punktist 6 kujuneb põhjendatud tulukuseks **9,5 €** (reguleeritav vara 183,2 tuh € $\times$ WACC 5,17% = 9,5 tuh €). SK on Hinnataotluses soovinud lülitada veeteenuse hinda tulukust summas **9,5 tuh €**, mis ei ületa Juhendi punkti 6 põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse summat **9,5 tuh €**.

Juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, tuleb ÜVVKS § 14 lg 10 ja Juhendi p. 7.4 sätestatu kohaselt lähtuda veeteenuse hinna kooskõlastamisel tagastamatu abi saamiseks võetud kohustustest. Üldjuhul tähendab see seda, et tuleb jälgida, kas ettevõtja on suuteline tasuma mõistlikel tingimustel võetud laenukohustusi ehk kas lubatud müügitulu on piisav tagamaks ettevõttes positiivset vaba kassavoogu. **Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt ei ole SK-I 2016.a-I laenukohustusi.**

Kokkuvõttes on KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt kontrollitud, et SK veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt põhjendatud ulatuses 9,5 tuh € (s.h võetud vee teenuse hinnas 1,7 tuh € ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinnas 7,8 tuh €).

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- tegevuskulud;
- kapitalikulu;
- põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
- TK - tegevuskulud;
- A - kapitalikulu;
- PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

- $T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
- n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)}$$

kus:

- $T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
- m_n - vastava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;
- $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Käesoleva otsuse punktis 5 on KA põhjendatuks lugenud SK poolt prognoositud müügimahud, punktis 6 tegevuskulud ning punktis 8 kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 18).

Tabel 18 Veeteenuse hinna kujunemine

rida		Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Lisa-teenused	KOKKU
1.	Müügimaht	tuh m ³	61,18	53,57		114,75
2.	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	6,9	4,6	0,0	11,5
2.1.	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	6,9	0,0		6,9
2.2.	Saastetasu	tuh €	0,0	4,6		4,6
3.	Kontrollitavad kulud	tuh €	46,6	47,0	2,1	95,7
3.1.	Elektrienergia kulu	tuh €	8,4	5,7		14,1
3.3.	Tööjõukulud	tuh €	19,7	21,4	1,0	42,1
3.4.	Muud tegevuskulud	tuh €	18,4	20,0	1,0	39,5
4.	Kapitalikulu	tuh €	3,6	9,2		12,8
5.	Põhjendatud tulukus	tuh €	1,7	7,8		9,5
6.	Lubatud müügitulu	tuh €	58,8	68,6	2,1	129,5
7.	Veeteenuse hind	€/m ³	0,96	1,28		

KonKS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonKS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

KonKS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab KA-l hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

SK on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

- 1) Vee erikasutusõiguse tasu on SK lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab KA põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu lülitamist tasusse võetud vee eest.
- 2) Saastetasu kulu on SK täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab KA põhjendatuks saastetasu kulu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.

- 3) Elektrienergia kulu on SK jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavat elektrikulu. Üheaegselt mitme teenuse jaoks kasutatava elektrikulu (sh üldjuhtimise³¹ elektrikulu) on SK jaganud veeteenuste vahel lähtudes erinevate teenuste osutamisega seotud tööaja proportsioonist. KA peab põhjendatuks SK poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtteid, sest:
 - a) põhjendatud on võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b) põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - c) põhjendatud on samaaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada. Teatava teenuse tööaja proportsioon näitab kõige paremini kui palju on vaja ühist juhtimisressurssi kulutada konkreetse teenuse osutamiseks (juhatakse töötajaid).
- 4) Tööjõukulud on SK lülitanud konkreetse veeteenuse hinda vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks töötaja on tööaega kasutanud. Tööjõukulud, mida teostatakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (sh üldjuhtimise tööjõukulud) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel vastavalt teatava veeteenuse osutamisega seotud tööaja proportsioonile. KA peab põhjendatuks SK tööjõukulude arvestamise ja jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
- 5) Muud tegevuskulud on SK jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Muud tegevuskulud, mida teostatakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (sh üldjuhtimise tegevuskulud) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel vastavalt teatava veeteenuse osutamisega seotud tööaja proportsioonile. KA peab põhjendatuks SK poolt kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
- 6) Kapitalikulu on SK jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamisega seotud varade kapitalikulu on jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamisega seotud tööaja proportsiooni alusel. KA peab põhjendatuks SK poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
- 7) Tulukuse on SK jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel lähtudes konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üheaegselt mitme teenuse osutamisega seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on

³¹ Üldjuhtimise kulu (sh üldjuhtimise elektrikulu) on samaaegselt ettevõtja kõigi tegevusalade jaoks tehtav kulu

jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamisega seotud tööaja proportsiooni alusel kuna tööaja proportsioon näitab kõige paremini kui palju on vaja üldist vara teatava veeteenuse osutamiseks kulutada. KA peab põhjendatuks SK poolt kasutatud tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse.

Kokkuvõtvalt on KA seisukohal, et SK on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ lähtuvalt erinevate veeteenuste vahel. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel KA poolt põhjendatuks loetud müügimahuga on saadud konkreetse veeteenuse hind (vt Tabel 18 rida 7).

9.1. Põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri

SK soovib oma tegevuspiirkonnas KA-ga kooskõlastada põhiteenustega seotud teenuste hinnad, sest nende teenuste osas on SK teenuse osutamisel ainuõigust omavaks ettevõtjaks ning klientidel puudub valikuvõimalus osta neid teenuseid mõnelt teiselt teenusepakkujalt.

SK poolt taotletud põhiteenustega seotud teenuste hinnad

SK poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastada lisaks veeteenuse hinnale ka põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja. SK poolt kooskõlastamiseks esitatud põhiteenustega seotud teenuste hindade ja müügitulu kujunemine on toodud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 19).

Tabel 19 Põhiteenustega seotud teenuste hinna kujunemine ja lisateenuste müügitulu

rida		Tööjõu- kulu	Trans- port	Büroo ja üldkulu	Hind (€/tk)	Müügi- kogus 2016 (tk)	Müügi- tulu (€)
1	tehniliste tingimuste väljastamine	7,36	2,54	4,60	14,50	105	1522
2	veekraanide sulgemine või avamine	3,68	2,54	2,61	8,83	25	221
3	projektide ja tööde kooskõlastamine	9,37	1,00	5,05	15,42	15	231
4	veearvesti näitude lugemine vee-ettevõtte poolt, kui näidud on jäetud esitamata	2,68	2,54	2,62	7,84	15	118
5	Kokku põhiteenustega seotud teenuste müügitulu						2092

KA seisukoht põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja kujunemisel

KonkS § 15 tulenevalt on olulist vahendit, sealhulgas loomulikku monopoli omavaks ettevõtja, kelle omandis, valduses või opereerimisel on võrgustik, infrastruktuur või muu oluline vahend, mida teisel isikul ei ole võimalik või ei ole majanduslikult otstarbekas dubleerida, kuid millele juurdepääsuta või mille olemasoluta ei ole võimalik kaubaturul tegutseda. Kuna SK tegevus vastab KonkS § 15 sätestatule ja ka põhiteenustega seotud teenuste osas on ta oma tegevuspiirkonnas monopoolses seisundis olev ettevõtte, siis on põhiteenustega seotud teenused sealsete elanike jaoks teenused, mida neil ei ole võimalik osta kelleltki teiselt peale SK. Seetõttu tuleb ka põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri kooskõlastada KA-ga.

SK on põhiteenustega seotud teenuste tasu kujundamisel lähtunud teenuse osutamiseks kuluvast ajast ning vajalikest otsekuludest³², mida ettevõtja on hinnanud senise kogemuse alusel.

³² otsekulud on teatava teenuse osutamisega seotud otsesed kulud – tööjõukulu, transpordikulu, bürookulu.

KA on võrrelnud SK põhiteenustega seotud teenuste hindade aluseks olevaid kulusid teiste vee-ettevõtjate sarnaste teenuste hindade aluseks olevate kuludega ning ei ole tuvastanud olulisi kõrvalekaldeid.

Kuna ettevõtja on iga toote või teenuse tasu arvutamise aluseks olevate kulude eristamisel lähtunud teenuse osutamiseks vajalikest kuludest ning objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, siis on selline lähenemine kooskõlas KonkS § 18¹, ÜVVKS §-s 7² ja ÜVVKS §-s 14 lg 2 sätestatuga. **Seega loeb KA põhjendatuks põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja SK tegevuspiirkonnas järgmiselt:**

rida	teenus	teenuse hind
1	tehniliste tingimuste väljastamine	14,50 tükk
2	veekraanide sulgemine või avamine	8,83 kord
3	projektide ja tööde kooskõlastamine	15,42 tükk
4	veearvesti näitude lugemine vee-ettevõtte poolt, kui näidud on jäetud esitamata	7,84 tükk

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuse hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib KA, et erinevate veeteenuste osutamise eest saadav tulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu.

Tabel 20 Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil

rida		Müügi maht (m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (€)
1	Tasu võetud vee eest	61,18	0,96	58,7
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	53,57	1,28	68,6
3	Lisateenused			2,1
4	KOKKU MÜÜGITULU			129,4
5	Lubatud müügitulu			129,5

KA on kontrolli tulemusena leidnud, et erinevate veeteenuse hindadega saadav planeeritav tulu 129,40 tuh € (vt Tabel 20 rida 4) ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujunenud lubatud müügitulu 129,45 tuh € (vt Tabel 18 rida 6 veerg „Kokku“ ja Tabel 20 rida 5).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist

otsustan:

1. Kooskõlastada Saarde Kommunaal OÜ poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tema tegevuspiirkonnas alljärgnevalt:

- tasu võetud vee eest **0,96 €/m³**
- tasu ärajuhtimise ja puhastamise eest **1,28 €/m³**

Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest kehtib Saarde Kommunaal OÜ klientidele, kelle poolt ühiskanaliseerimise juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa vee-ettevõtja ja kliendi vahel

sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalset reoainete sisaldust või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi.

2. Kooskõlastada Saarde Kommunaal OÜ põhiteenustega seotud teenuste hinnakiri:

- tehniliste tingimuste väljastamine	14,50 tükk
- veekraanide sulgemine või avamine	8,83 kord
- projektide ja tööde kooskõlastamine	15,42 tükk
- veearvesti näitude lugemine vee-ettevõtte poolt, kui näidud on jäetud esitamata	7,84 tükk

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab
regulatsiooniteenistuse juhataja- peadirektori asetäitja